Trešdiena, 2021. gada 7. jūlijs

P9_TA(2021)0328

Covid-19 sekas tirdzniecības jomā un aspekti, kas saistīti ar tirdzniecību

Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūcija par Covid-19 sekām tirdzniecības jomā un aspektiem, kas saistīti ar tirdzniecību (2020/2117(INI))

(2022/C 99/02)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 18. februāra paziņojumu "Tirdzniecības politikas pārskatīšana — atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika" (COM(2021)0066),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 17. jūnija Balto grāmatu par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu attiecībā uz ārvalstu subsīdijām (COM(2020)0253),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda — jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei" (COM(2020)0456),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "Stratēģija "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā" (COM(2020)0381),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Pielāgotā Komisijas darba programma 2020. gadam" (COM(2020)0440) un priekšsēdētājas Urzulas von der Leienas Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam D. M. Sassoli un Vācijas kanclerei A. Merkelei adresēto 2020. gada 16. septembra nodomu vēstuli "Stāvoklis Savienībā 2020. gadā",

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "ES biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam: Atgriezīsim savā dzīvē dabu" (COM(2020)0380),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. marta paziņojumu "Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu" (COM(2020)0098),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "Jauna Eiropas industriālā stratēģija" (COM(2020)0102),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai" (COM(2020)0103),

— ņemot vērā Komisijas un Savienības augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 9. marta kopīgo paziņojumu "Ceļā uz visaptverošu stratēģiju ar Āfriku" (JOIN(2020)0004),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu "Eiropas digitālās nākotnes veidošana" (COM(2020)0067),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas un Savienības augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 2. decembra kopīgo paziņojumu "Jauna ES un ASV programma globālām pārmaiņām" (JOIN(2020)0022),

— ņemot vērā Komisijas dienestu 2018. gada 26. februāra neoficiālo dokumentu par atgriezenisko saiti un turpmāko rīcību, lai uzlabotu ES brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN) tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) sadaļu īstenošanu un izpildi, un tās 15 punktu rīcības plānu par TIA sadaļām,

— ņemot vērā Komisijas 2015. gada 14. oktobra paziņojumu "Tirdzniecība visiem. Ceļā uz atbildīgāku tirdzniecības un ieguldījumu politiku" (COM(2015)0497),

— ņemot vērā nolīgumu, kas tika pieņemts ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijā (Parīzes nolīgumu),

— ņemot vērā ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),

— ņemot vērā 2020. gada 26. novembra rezolūciju par ES tirdzniecības politikas pārskatīšanu ([1]), 2021. gada 9. jūnija rezolūciju par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu ([2]), 2021. gada 20. maija rezolūciju par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu: šķēršļu novēršana digitālā vienotā tirgus darbībā un mākslīgā intelekta izmantošanas uzlabošana Eiropas patērētājiem ([3]), 2021. gada 25. marta rezolūciju par ES ilgtspējīga tūrisma stratēģijas izstrādi ([4]), 2021. gada 10. marta rezolūciju par virzību uz PTO prasībām pielāgotu ES oglekļa ievedkorekcijas mehānismu ([5]), 2021. gada 10. marta rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par pienācīgu rūpību uzņēmumu darbībā un atbildību par to ([6]), 2021. gada 10. februāra rezolūciju par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu ([7]), 2020. gada 25. novembra rezolūciju par jaunu Eiropas industriālo stratēģiju ([8]), 2020. gada 7. oktobra rezolūciju par 2018. gada ziņojumu par kopējās tirdzniecības politikas īstenošanu ([9]), 2020. gada 16. septembra rezolūciju par ES lomu pasaules mežu aizsardzībā un atjaunošanā ([10]), 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ([11]), 2017. gada 12. decembra rezolūciju par virzību uz digitālās tirdzniecības stratēģiju ([12]) un 2016. gada 5. jūlija rezolūciju par jaunu progresīvu un inovatīvu turpmāko stratēģiju tirdzniecības un ieguldījumu jomā ([13]),

— ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas 2021. gada 15. aprīļa atzinumu par ziņojumu par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu,

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Attīstības komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu (A9-0190/2021),

A. tā kā Covid-19 ir izraisījis globālu pandēmiju, radot līdz šim nepieredzētu globālu veselības, ekonomikas, sociālu un humanitāru krīzi, kura savukārt radījusi nepieredzēta apmēra šķēršļus un traucējumus starptautiskajai tirdzniecībai, un, vīrusam izplatoties, strauji ir samazinājies tirdzniecības apjoms, globālais ražošanas apjoms un nodarbinātības līmenis, kā arī ir pazeminājies ārvalstu tiešo investīciju (ĀTI) līmenis un palielinājusies ģeopolitiskā spriedze;

B. tā kā pandēmija ir parādījusi ES un globālo piegādes ķēžu stratēģisko ievainojamību, tostarp attiecībā uz kritiski svarīgām izejvielām un pirmās nepieciešamības medicīnas precēm, piemēram, individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un aktīvajām farmaceitiskajām sastāvdaļām, un ir uzsvērusi vajadzību uzlabot noturību un diversifikāciju pasaules, reģionālā un vietējā līmenī;

C. tā kā Covid-19 uzliesmojums ir vēl vairāk palielinājis nevienlīdzību un pastiprinājis iedzīvotāju bažas par darbvietu zudumu atsevišķās nozarēs, darba rakstura izmaiņām un spiedienu uz strādājošo algām un tiesībām; tā kā šīs problēmas ir jārisina, lai saglabātu sabiedrības atbalstu globālajai tirdzniecībai;

D. tā kā Covid-19 uzliesmojums var negatīvi ietekmēt globālo cīņu pret klimata pārmaiņām, taču patlaban mums vajadzīga globāla rīcība un sadarbība, lai izstrādātu politiku un klimatrīcību integrētu iekšpolitikā un ārpolitikā, jo vakcīna vien neatrisinās sociālo, vides un ekonomikas krīzi, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija;

([1]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0337.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0277.
([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0261.
([4]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0109.
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0071.
([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0073.
([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0040.
([8]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0321.
([9]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0252.
([10]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0212.
([11]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.
([12]) OV C 369, 11.10.2018., 22. lpp.
([13]) OV C 101, 16.3.2018., 30. lpp.

E. tā kā, lai gan ES ir ievērojami samazinājusi iekšzemes siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, tomēr importā ietvertās SEG emisijas ir pastāvīgi augušas, tādējādi vājinot Savienības centienus samazināt savu globālo SEG emisiju pēdu;

F. tā kā saskaņā ar Starptautiskā Valūtas fonda aplēsēm ([14]) preču un pakalpojumu starptautiskā tirdzniecība 2022. gadā palielināsies par 8,4 % un tirdzniecības politikai ir pilnībā jāveicina atgūšanās no Covid-19 pandēmijas; tā kā Komisijas paziņojums par tirdzniecības politikas pārskatīšanu ir jāpapildina ar pārredzamību un pastāvīgu dialogu ar Eiropas Parlamentu, kam būs būtiska loma tās īstenošanā, kā arī ar stratēģiju ES noturības un stratēģiskās autonomijas palielināšanai, tostarp pielāgotiem politikas pasākumiem un instrumentiem iekšzemes ražošanas, ražošanas tuvināšanas, piegādātāju dažādošanas un uzkrājumu veidošanas jomā;

G. tā kā ES ir pasaulē lielākais tirdzniecības bloks un ar plašo tirdzniecības nolīgumu tīklu ir lielākā dalībniece pasaules tirdzniecības vidē, tai ir unikāla iespēja globāli sadarboties, virzīt ES standartu, vērtību un ilgtspējas satvaru īstenošanu partnervalstīs un nodrošināt pasaules ekonomikas ilgtspējīgu atveseļošanos saskaņā ar Eiropas zaļo kursu un Parīzes nolīgumu;

H. tā kā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) sašķeltība un reformas steidzama nepieciešamība apgrūtina koordinētus centienus ar mērķi saglabāt globālo piegādes ķēžu atvērtību un tā kā prioritātei patlaban jābūt atjaunot uzticēšanos daudzpusējām iestādēm, kas spēj sniegt globāla līmeņa atbildes, un strauji virzīt uz priekšu diskusijas par PTO tirdzniecības un veselības iniciatīvu;

I. tā kā ir svarīgi nodrošināt ciešu sadarbību starp PTO un citām starptautiskajām iestādēm, it īpaši Pasaules Veselības organizāciju (PVO), ANO iestādēm un Pasaules Banku, lai risinātu krīzi visaptverošā veidā, pievēršot īpašu vērību ietekmei uz veselību un ekonomiku jaunattīstības valstīs,

Taisnīgas, noturīgas un zaļas vērtību ķēdes

1. uzsver, ka tirdzniecības politika ir nonākusi krustcelēs; norāda, ka ģeopolitiskā realitāte ir mainījusies, un uzsver, ka ES vēl ir jāatrod sava vieta šajā jaunajā vidē; ir pārliecināts, ka Covid-19 ir pastiprinājis nepieciešamību rūpīgi pārskatīt ES tirdzniecības politiku; uzsver, ka Parlaments ir gatavs aktīvi piedalīties tirdzniecības politikas pārskatīšanā;

2. uzsver, cik svarīgas ir taisnīgas, noturīgas un ilgtspējīgas vērtības ķēdes, kurās tiek ievērotas cilvēktiesības, darba tiesības un vides standarti; atgādina, ka obligāti īstenojamai pienācīgai rūpībai piegādes ķēžu visā garumā vajadzētu būt instrumentam šā mērķa sasniegšanai; uzsver, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš mikro, mazo un vidējo uzņēmumu (MMVU) neaizsargātajam stāvoklim Eiropas Savienībā un jo īpaši jaunattīstības valstīs, ņemot vērā, ka lieliem uzņēmumiem ir lielāka iespēja pārvarēt ārējus satricinājumus; uzsver to, cik svarīgi ir izmantot stratēģisko prognozēšanu, lai uzlabotu ES un jaunattīstības valstu sagatavotību un noturību pret jebkādiem turpmākiem satricinājumiem un krīzēm veselības jomā, tostarp jaunām slimību mutācijām un turpmākām pandēmijām, cenšoties izstrādāt nākotnes vajadzībām atbilstošas stratēģijas un atbildes pasākumus; norāda, ka ES ilgtspējīgu piegādes ķēžu stratēģijas būtisks pīlārs būtu pieprasīt, lai uzņēmumiem, kas ir lielā mērā pakļauti starptautisku piegādes ķēžu ietekmei, Nefinanšu informācijas atklāšanas direktīvas ([15]) gaidāmās pārskatīšanas kontekstā tiktu piemērotas juridiski saistošas ziņošanas prasības;

3. prasa ES nodrošināt, lai tirdzniecība nodrošinātu ieguvumu arī ekonomiski nelabvēlīgā situācijā esošiem dalībniekiem; šai sakarā atgādina, ka konkrētas darbības taisnīgu un ētisku tirdzniecības shēmu veicināšanai, ko Komisija ir apņēmusies veikt stratēģijā "Tirdzniecība visiem", pašreizējos apstākļos ir kļuvušas vēl būtiskākas, ņemot vērā, ka taisnīgas tirdzniecības augšupējas iniciatīvas var nodrošināt, ka tirdzniecība sniedz ieguvumu arī tiem piegādes ķēdes dalībniekiem, kuri ir ekonomiski nelabvēlīgākā situācijā; uzsver prognozējamu ilgtermiņa pasūtījumu nozīmi un ņem vērā veiksmīgas šāda veida pasūtīšanas shēmas taisnīgas tirdzniecības nozarē;

([14]) Starptautiskais Valūtas fonds, "Pasaules ekonomikas perspektīvas: atšķirīgas atveseļošanās gaitas pārvaldība", 2021. gada aprīlis.

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra Direktīva 2014/95/ES, ar ko groza Direktīvu 2013/34/ES attiecībā uz noteiktu lielu uzņēmumu un grupu nefinanšu un daudzveidības informācijas atklāšanu (OV L 330, 15.11.2014., 1. lpp.).

4. aicina Komisiju veicināt taisnīgas tirdzniecības iniciatīvas ar ES programmām, kurās iesaistīti jaunieši un privātais sektors, ārējā darbībā kopumā, īstenojot TIA sadaļas, ar ES delegāciju starpniecību un atalgojot paraugpraksi un veicinot zināšanu apmaiņu starp vietējām, reģionālām un valsts iestādēm, pilsonisko sabiedrību, skolām un universitātēm ES, tostarp iniciatīvu "Taisnīgas un ētiskas tirdzniecības balva ES pilsētām" attiecinot arī uz skolām un universitātēm un izveidojot ikgadēju taisnīgas tirdzniecības nedēļu, ko Komisija rīkotu Briselē; prasa Komisijai ziņot par ES un dalībvalstu atbalstu taisnīgas tirdzniecības iniciatīvām;

5. norāda, ka globālās vērtības ķēdes bieži vien ir saistītas ar asimetrisku ietekmi, tostarp attiecībā uz vismazāk attīstītajām valstīm, nevienmērīgu risku sadalījumu un nesamērīgi nelabvēlīgu ietekmi uz sievietēm; pauž nožēlu par to, ka pandēmijas laikā šis nevienmērīgais sadalījums ir novedis pie tā, ka daži Eiropas uzņēmumi pieprasījuma samazināšanās izraisītās izmaksas novirza uz piegādes ķēdēm, tostarp jaunattīstības valstīs, un atceļ jau saražotos un dažos gadījumos pat jau nosūtītos pasūtījumus; aicina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, vietējām pašvaldībām, privāto sektoru un pilsonisko sabiedrību, lai panāktu negatīvās ietekmes un risku taisnīgāku sadali piegādes ķēdēs; aicina Komisiju, ņemot vērā tās solījumu "nulles tolerance pret bērnu darbu", līdz 2021. gada (ko ANO pasludināja par starptautisko bērnu darba izskaušanas gadu) beigām nākt klajā ar konkrētiem priekšlikumiem;

6. uzsver, ka tūrisma vērtības ķēde ir viena no galvenajām Eiropas rūpniecības ekosistēmām; šai sakarā uzsver, ka ar Covid-19 krīzi saistīto ierobežojumu un piegādes ķēžu traucējumu dēļ ar tūrismu saistītās nozarēs, piemēram, viesmīlības nozarē, kā arī citās būtiskās nozarēs (aeronautikas, autobūves, tērauda ražošanas, kuģubūves un kuģniecības nozarē), ir vērojams tirdzniecības un ekonomikas sabrukums;

7. uzsver, ka ir vajadzīgi efektīvi noteikumi, kas nodrošina godīgu konkurenci un vienlīdzīgus konkurences apstākļu Eiropas uzņēmumiem gan iekšējā tirgū, gan trešo valstu tirgos, lai garantētu savstarpēji izdevīgas tirdzniecības attiecības ar starptautiskajiem partneriem un aizsargātu vienoto tirgu pret agresīvām investīciju stratēģijām, ko, izmantojot pašreizējo krīzi, īsteno trešo valstu dalībnieki; šajā sakarā uzsver tirdzniecības aizsardzības instrumentu nozīmi; uzsver, ka izpildes regulai būtu jāsniedz pozitīvs devums virzībā uz mērķi nodrošināt godīgu konkurenci un vienlīdzīgus konkurences apstākļus, un uzsver, ka TIA sadaļas ir tirdzniecības politikas neatņemama sastāvdaļa;

8. aicina Komisiju ātri pabeigt ES tirdzniecības aizsardzības instrumentu kopumu 2021. gadā, izmantojot tiesību aktu priekšlikumus, kas papildināti ar ietekmes novērtējumiem, un prioritāti piešķirot ietekmēšanas novēršanas instrumentam un instrumentam, ar ko novērš ārvalstu subsīdiju un valstij piederošu uzņēmumu radītos izkropļojumus, un pabeigt sarunas par starptautiskā iepirkuma instrumentu; norāda uz trešo valstu īstenoto eksteritoriālo sankciju piespiedu iedarbību un nepieciešamību aizsargāt finanšu instrumentu darbību no šādiem pasākumiem; norāda, cik svarīga ir publisko finanšu intervence Covid-19 pandēmijas laikā;

9. pauž pārliecību, ka atvērtībai būtu jāiet roku rokā ar mūsu stratēģisko nozaru aizsardzību un tai vajadzētu būt cieši saistītai ar vērienīgu un tālredzīgu rūpniecības politiku saskaņā ar zaļo kursu un digitālo stratēģiju, kas var palielināt ES spēju izturēt nākotnes satricinājumus stratēģiskās nozarēs, veicināt ekonomikas atveseļošanos un nodrošināt ES uzņēmumu konkurētspēju, radot kvalitatīvas darbvietas un nodrošinot, ka Eiropai ir būtiska loma inovatīvu preču ražošanā un nākotnes pakalpojumu sniegšanā;

10. uzskata, ka piegādes ķēžu diversifikācijai un noturībai jābūt pārskatītās tirdzniecības politikas būtiskai prioritātei; uzsver tirdzniecības un drošības interešu sasaisti un prasa proporcionāli stiprināt un piespiedu kārtā izpildīt ārvalstu tiešo investīciju izvērtēšanu, tādējādi papildinot un atbalstot dalībvalstu centienus īstenot šādu izvērtēšanu, lai aizsargātu Eiropas stratēģiskās nozares, un nepieļaut nelabvēlīgu un izmantojamu ekonomisko atkarību no trešo valstu dalībniekiem;

11. pauž pārliecību, ka ES ir pārāk atkarīga no ierobežota skaita piegādātāju, kas piegādā noteiktas kritiski svarīgas izejvielas, preces un pakalpojumus, jo īpaši medicīnas un farmācijas preces, un ka tas apdraud tās stratēģisko autonomiju un ģeopolitiskos mērķus; uzstāj, ka ES būtu jāpārvar šīs nevēlamās atkarības, izmantojot horizontālu politikas pasākumu kopumu, lai stimulētu uzņēmumus veidot uzkrājumus, palielināt ražošanu, dažādot sagādes stratēģijas un vajadzības gadījumā veicināt tuvzonas izmantošanu un ražošanas repatriāciju, kas varētu radīt jaunas tirdzniecības iespējas partneriem austrumu un dienvidu kaimiņreģionos un būtu jāpapildina ar regulējuma tuvināšanu stratēģiskās nozarēs;

12. uzsver riskus kritiskām piegādes ķēdēm, ko parādīja Covid-19 krīze, un aicina Komisiju savā gaidāmajā rūpniecības stratēģijā īpašu uzmanību pievērst ES piegādes ķēžu ilgtspējai, nosakot, kuras piegādes ķēdes varētu gūt labumu no lielākas noturības, izmantojot piegādes dažādošanu, repatriāciju un krājumu veidošanu; tomēr uzskata, ka pašiem uzņēmumiem būtu jāpieņem galīgais lēmums par savu globālo piegādes ķēžu pārvaldību;

13. norāda, ka Komisijai būtu jāveicina aprites ekonomika globālā līmenī, un uzsver tirdzniecības nolīgumu lomu aprites ekonomikas mērķu stiprināšanā, piegādes dažādošanā un atvērtu tirdzniecības attiecību stiprināšanā attiecībā uz kritiski svarīgām precēm un pakalpojumiem, un uzsver, ka piegādes ķēžu saīsināšana vai mainīšana uz ES kaimiņvalstīm un Āfriku var pozitīvi ietekmēt to ilgtspējīgu, zaļu, iekļaujošu un noturīgu ekonomikas izaugsmi, kā arī ES stratēģiskās intereses;

14. norāda, ka pandēmijas laikā ES lauksaimniecības pārtikas piegādes ķēdes turpināja darboties, bet pauž nožēlu par to, ka eksporta ierobežojumi un tirdzniecības šķēršļi izraisīja daudzus traucējumus šajā jomā; norāda, ka Lauksaimniecības tirgus informācijas sistēmu (*AMIS*), kas apvieno galvenās lauksaimniecības preču tirdzniecības valstis, lai uzlabotu pārtikas tirgus pārredzamību un politikas pasākumus pārtikas nodrošinājuma jomā, var uzskatīt par labas prakses piemēru; aicina Komisiju izpētīt, vai šo modeli varētu izmantot arī citās vērtības ķēdēs; atbalsta tirdzniecības atvieglošanas darbības, kas veiktas, lai veicinātu pārtikas nekaitīguma standartus un sanitāros un fitosanitāros pasākumus (*SPS*), reaģējot uz Covid-19; norāda, ka saskaņā ar ANO Pasaules Pārtikas programmas (*WFP*) sniegto informāciju Covid-19 valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem 2020. gadā palielināja to cilvēku skaitu, kuriem draud akūts pārtikas trūkums, līdz 265 miljoniem, kas ir par 130 miljoniem vairāk nekā 2019. gadā; aicina Komisiju sadarbībā ar ANO noteikt un izpētīt vispiemērotākos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šī pandēmija neizraisa pārtikas krīzi jaunattīstības valstīs;

15. aicina Komisiju nākt klajā ar digitālās tirdzniecības stratēģiju, kas palielinātu Eiropas uzņēmumu piekļuvi tirgum, stiprinātu digitālo infrastruktūru, saskaņotu tiesisko regulējumu, modernizētu tirdzniecības un muitas instrumentus un aizsargātu ES iedzīvotāju tiesības saskaņā ar VDAR ([16]);

16. aicina Komisiju veikt rūpīgu novērtējumu par to, vai jaunā ES paraugklauzula par datu plūsmām saglabās Eiropas iedzīvotāju tiesības uz datu aizsardzību un privātumu gadījumā, ja notiek strīds ar kādu tirdzniecības partneri; uzsver, ka starptautiskie tirdzniecības nolīgumi nedrīkst apdraudēt pašreizējos un turpmākos pasākumus, kas aizsargā pamattiesības uz privātumu un personas datu aizsardzību; mudina Komisiju, novērtējot to atbilstību, ņemt vērā trešo valstu attiecīgās saistības, tostarp attiecībā uz datu tālāku nosūtīšanu;

17. uzsver, ka Covid-19 izraisīja digitālās revolūcijas paātrināšanu, un atzīst, ka ir svarīgi, lai ES uzņemtos vadošo lomu standartu noteikšanā ilgtspējīgai un digitāli virzītai globālai ekonomikai un starptautisko datu plūsmu atvērtības uzturēšanai nolūkā ātri pārvarēt virkni tirdzniecības šķēršļu un traucējumu; uzsver, ka ES divpusējās un daudzpusējās attiecībās un daudzpusējās sarunās par e-komerciju un investīciju veicināšanu var izveidot globālu standartu taisnīgai un noturīgai digitālajai tirdzniecībai; uzver, ka digitālā sadaļa ES un Apvienotās Karalistes tirdzniecības un sadarbības nolīgumā var būt paraugs turpmākajiem tirdzniecības nolīgumiem;

18. aicina nodrošināt stimulus, tostarp ar īpaši pielāgotām tiesību normām par valsts atbalstu, lai ES uzņēmumi savas vērtības ķēdes padarītu ilgtspējīgākas un saīsinātu vai pielāgotu savas piegādes ķēdes, kur tas varētu labvēlīgi ietekmēt ES ekonomiku, noturību, ģeopolitiskos mērķus un/vai stratēģisko autonomiju, lai nodrošinātu, ka ārējās sociālās, vides un ekonomiskās izmaksas tiek pilnībā internalizētas cenā saskaņā ar ES politiku, piemēram, stratēģiju "No lauka līdz galdam", aprites ekonomikas rīcības plānu, Biodaudzveidības stratēģiju un ES rīcības pastiprināšanu pasaules mežu aizsargāšanai un atjaunošanai;

19. aicina Komisiju rūpīgi izpētīt, kā un kādā apmērā notiek jaunu un revolucionāru tehnoloģiju nodošana no ES autoritārām valstīm, izmantojot tirdzniecības un investīciju plūsmas; aicina Komisiju ierosināt jaunus pasākumus, lai ierobežotu šādu tehnoloģiju nodošanu, tostarp sadarbību piegādes ķēdes ietvaros ar līdzīgi domājošiem partneriem; prasa sākt dialogu ar Taivānu par pusvadītājiem;

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 7. jūlijs

Tirdzniecības politika attiecībā uz kritiski svarīgiem veselības produktiem: Covid-19 krīzē gūtā pieredze

20. uzsver, ka starptautiskās tirdzniecības pārvaldībai, kas paredz starptautiskās sadarbības pārsvaru pār konkurenci, ir būtiska loma attiecībā uz zāļu un vakcīnu ātru izstrādāšanu, ražošanas strauju palielināšanu, noturīgu globālo vērtības ķēžu izveidi un taisnīgu piekļuvi globālajam tirgum, un šajā kontekstā uzsver, ka pašreizējai pandēmijai būtu jādod impulss pastiprinātai starptautiskajai sadarbībai un globālajai sagatavotībai ārkārtas situācijām veselības jomā, prasot ES un dalībvalstu turpmāku iesaistīšanos kopīgā "Eiropas komandā"; uzsver nepieciešamību risināt ar tirdzniecību saistītus pandēmiju un zoonožu cēloņus, piemēram, tirdzniecības ietekmi uz biosfēras degradāciju;

21. atzinīgi vērtē vairāku valdību vadītāju priekšlikumu noslēgt starptautisku līgumu par reaģēšanu uz pandēmiju un prasa tajā iekļaut spēcīgu tirdzniecības pīlāru; uzsver, ka starptautiskajam tirdzniecības regulējumam ir jāveicina sadarbība un jānodrošina strukturāli un ātri reaģēšanas mehānismi, lai palīdzētu valdībām pārvarēt problēmas saistībā ar ārkārtas situācijām veselības jomā; uzsver, ka šādiem pasākumiem, no vienas puses, būtu jāietver uz vajadzībām orientēta "pieprasījuma puses" pieeja, kas nodrošina kopīgu finansējumu un globāli koordinētus iepriekšējus pirkumus, un, no otras puses, integrēta "piedāvājuma puses" stratēģija ražošanas jaudas ievērojamai palielināšanai visā vērtības ķēdē; uzskata, ka jāpanāk progress pārredzamības nodrošināšanas ziņā attiecībā uz pieejamajiem krājumiem, globālajiem piegādes tīkliem, ražošanas jaudām, būtisku medicīnas produktu cenu noteikšanu un uz sabiedrības veselības drošības apsvērumiem balstītu intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) izņēmumu noteikšanu un piemērošanu, kā arī jāveicina būtisku pakalpojumu mobilitāte pasaulē, jāaizsargā un jāveicina mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) noturība un jāizstrādā starpnozaru pieeja, lai mazinātu veselības krīžu negatīvo ietekmi uz dzimumu līdztiesību, ienākumu vienlīdzību un minoritāšu stāvokli;

22. prasa PTO 12. ministru konferencē izveidot jaunu tirdzniecības un veselības komiteju, lai sagatavotu vadlīnijas par to, kā valdības var īstenot starptautisko tirdzniecības tiesību esošos izņēmumus un elastību, lai stiprinātu sabiedrības veselības drošību, un kādi mehānismi jāievieš, lai pasaulē uzlabotu spēju reaģēt uz ārkārtas situācijām veselības jomā, kā arī lai nodrošinātu pamatu tirdzniecības pīlāram sarunās par iecerēto starptautisko nolīgumu par reaģēšanu uz pandēmiju;

23. uzsver, ka vakcīnu izejvielu globālās piegādes ķēdes, ražošanu un izplatīšanu labvēlīgi ietekmē atvērtas tirdzniecības attiecības; uzsver, ka protekcionisms vakcīnu ražošanā un izplatīšanā var kavēt globālās pandēmijas ierobežošanu; šajā sakarā uzsver negatīvo ietekmi, ko rada vienpusēji pasākumi, piemēram, eksporta ierobežojumi un aizliegumi, kā arī pārredzamības trūkums attiecībā uz globālajiem krājumiem un sekojošā spekulācija ar ierobežotas pieejamības pirmās nepieciešamības preču cenām, tostarp valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem; tādēļ prasa ES veicināt PTO tirdzniecības un veselības iniciatīvas pieņemšanu līdz 2021. gada beigām, veicināt ciešāku globālo sadarbību un būt daudz prasīgākai attiecībā uz medicīnisko izstrādājumu piedāvājuma, ražošanas un izmaksu pārredzamību, globālās veselības aprūpes sistēmu noturību un pieejamiem un cenas ziņā pieņemamiem medicīniskajiem izstrādājumiem un pakalpojumiem; prasa ES nodrošināt, ka tiek pilnībā publiskoti turpmākie pirkuma priekšlīgumi, jo īpaši attiecībā uz nākamās paaudzes vakcīnām;

24. prasa ES integrēt saistības attiecībā uz komercnoslēpumiem, īpašniekdatiem un tehnoloģiju nodošanu un pieprasīt, lai piegādātāji nodrošinātu nepieciešamo pārredzamību, tostarp izmaksu un peļņas analīzi par katru produktu;

25. tāpēc pauž bažas par to, ka galvenajās ražotājvalstīs, piemēram, ASV, Apvienotajā Karalistē, Ķīnā, Indijā un — mazākā mērā — ES, pieaug vakcīnu eksporta ierobežojumi, un uzsver, ka tas varētu apdraudēt vakcīnu ražošanas jaudas strauju palielināšanu pasaulē, radīt ražošanas ķēžu traucējumus un izraisīt pretpasākumus; mudina Komisiju sadarboties ar ražotājvalstīm, lai ātri likvidētu eksporta šķēršļus; atkārtoti apliecina, ka ES eksporta atļauju mehānismam ir pagaidu raksturs, kas izmantojams tikai kā galējā iespēja un kas būtu jāpārveido par pārredzamības nodrošināšanas mehānismu; uzstāj uz savlaicīgu un vispusīgu piekļuvi šādiem datiem; uzsver, ka lielāka pārredzamība ir palielinājusi ES iedzīvotāju uzticēšanos ES vakcīnu ieviešanai un Covid-19 pandēmijas pārvaldībai;

26. pauž nopietnas bažas par to, ka pieaug Covid-19 variantu skaits; uzsver — tas, ka vakcīnas netiek ražotas un izplatītas trešās valstīs, varētu veicināt jaunu un atšķirīgu variantu izplatību; atzīst, ka ES ir viena no lielākajām vakcīnu eksportētājām uz trešām valstīm, bet absolūtā izteiksmē šie eksporta apjomi joprojām nav pietiekami, lai ierobežotu globālo pandēmiju; uzsver, ka ar *COVAX* mehānismu pašlaik nav iespējams izplatīt vakcīnas visneaizsargātākajām personām atbilstoši pieprasījumam; uzsver, ka savlaicīga piekļuve vakcīnām visā pasaulē var veicināt globālās ekonomikas,

kā arī ES ekonomikas atlabšanu un noturību; mudina Komisiju īstenot efektīvu vakcīnu un medicīnisko piegāžu diplomātiju, lai stiprinātu ES uzticamību un diplomātisko pamanāmību, un aicina īstenot vairāk starptautisku centienu, lai paātrinātu vakcīnu piegādi *COVAX* mehānismam;

27. uzsver, ka vakcīnām pret Covid-19 un tā variantiem vajadzētu būt globālam sabiedriskam labumam un ka steidzami daudzpusējie centieni būtu jākoncentrē uz vakcīnu taisnīgu izplatīšanu visā pasaulē, strauji palielinot globālās ražošanas jaudu un izveidojot efektīvas partnerības un tehnoloģiju nodošanu, tostarp valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem; uzsver, ka, pamatojoties uz gūto pieredzi, ir būtiski turpināt uzlabot publiskā un privātā sektora partnerības satvaru, kas ir vakcīnu un citu būtisku veselības aprūpes tehnoloģiju izstrādes un ražošanas pamatā; atzinīgi vērtē globālo C19 vakcīnu piegādes ķēdes un ražošanas samitu, kas notika 2021. gada 8. un 9. martā, un prasa izveidot strukturālas platformas, lai strauji izvērstu vakcīnu ražošanu lielākā skaitā valstu, un viens no risinājumiem varētu būt publiskā un privātā sektora partnerībā izveidots loģistikas koordinācijas centrs, apvienojot privātā un publiskā sektora pārstāvjus, lai veidotu un izvērstu partnerības, uzraudzītu šķēršļus un noteiktu pasākumus vakcīnu ražošanas un izplatīšanas atbalstam; uzsver PTO ģenerāldirektora centienus, mudinot dalībniekus virzīties uz priekšu diskusijā par tirdzniecības un veselības iniciatīvām;

28. uzsver, ka starptautiskās tirdzniecības politikai ir jābūt proaktīvai lomai šajos centienos, atvieglojot izejvielu tirdzniecību, mazinot kvalificēta un pieredzējuša personāla trūkumu, risinot piegādes ķēdes problēmas un pārskatot IĪT globālo satvaru pirms turpmākām pandēmijām; šajā sakarā uzstāj uz konstruktīvu dialogu par PTO Līguma par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem (*TRIPS*) pagaidu atcelšanu, lai nodrošinātu, ka pandēmijas laikā valstīm nav jāsaskaras ar represijām par patenta pārkāpumiem saistībā ar Covid-19;

29. uzsver, ka pētnieki un nozares pārstāvji ir veikuši ievērojamus centienus, lai izstrādātu jaunus Covid-19 diagnostikas un ārstēšanas līdzekļus un vakcīnas; uzsver publiskā sektora resursu būtisko nozīmi, kas deva iespēju farmācijas uzņēmumiem novērst riskus visā vakcīnu vērtības ķēdē, nodrošinot finansējumu un lielas subsīdijas pētniecībai un attīstībai, kā arī liela apmēra pirkuma priekšlīgumus; uzsver arī būtisko devumu, ko snieguši veselības aprūpes nozares darbinieki, pacienti, personas, kuras atveseļojušās no Covid-19, un plašāka sabiedrība, kas piedalījās dažādu zāļu un vakcīnu klīniskos pētījumos un citās pētniecības un attīstības darbībās; uzskata, ka daudzpusējs IĪT tiesiskais regulējums var nodrošināt aizsardzību un stimulus, kas ir būtiski, lai sagatavotos turpmākām pandēmijām, un atzīst tā nozīmi plašas un nepieredzētas sadarbības veicināšanā starp valdībām, pētniecības iestādēm un farmācijas uzņēmumiem;

30. uzsver efektīvai reaģēšanai uz pandēmiju izšķiroša nozīme ir atvērtas tehnoloģijas, zinātības un pētniecības apmaiņai un farmācijas uzņēmumu pilnīgai līdzdalībai daudzpusējās iniciatīvās, piemēram, *C-TAP* (Covid-19 tehnoloģiju pieejamības rezerve) un jaunizveidotajā PVO Tehnoloģiju nodošanas centrā, lai pilnībā izmantotu to potenciālu;

Tirdzniecība un ilgtspējīga attīstība

31. atbalsta Eiropas zaļā kursa un Eiropas digitālās stratēģijas integrēšanu paziņojumā par tirdzniecības politikas pārskatīšanu un prasa īstenot pārliecinošu tirdzniecības politiku, kas vērsta uz multilaterālismu, noturību un ilgtspēju saskaņā ar ES apņemšanos īstenot ANO IAM; prasa izstrādāt konkrētu rīcības plānu, ceļvedi un grafiku, lai šis mērķis kļūtu par realitāti; tādēļ aicina Komisiju sadarboties ar partneriem, lai atjauninātu spēkā esošos tirdzniecības un investīciju nolīgumus, izmantojot to pārskatīšanas klauzulas;

32. atzinīgi vērtē Parīzes nolīguma kā būtiska elementa iekļaušanu visos turpmākajos tirdzniecības, investīciju un partnerības nolīgumos; uzsver, ka Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) pamatkonvenciju ratifikācija un cilvēktiesību ievērošana ir priekšnosacījumi brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN) noslēgšanai; prasa Savienībai sadarboties ar turpmākajiem un pašreizējiem tirdzniecības partneriem, lai, pārskatot un apspriežot nolīgumus, ratificētu un efektīvi īstenotu citas vēl nepieņemtās SDO konvencijas un daudzpusējos nolīgumus vides jomā; prasa katrā tirdzniecības nolīgumā iekļaut vērienīgas sadaļas par dzimumu līdztiesību, pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un MVU, kā arī īpašas sadaļas par digitālo tirdzniecību;

33. uzsver, ka atlabšana pēc Covid-19 ir unikāla iespēja izvirzīt ilgtspējīgas izaugsmes veicināšanas programmu; tādēļ aicina Komisiju paātrināt 15 punktu rīcības plāna par TIA sadaļām pārskatīšanu 2021. gadā, lai to varētu īstenot uzsāktajās sarunās; sagaida, ka pārskatīšanā tiks izskatīta izpildāmība, un šajā sakarā atgādina par Nīderlandes un Francijas neoficiālo dokumentu par tirdzniecību, sociālekonomisko ietekmi un ilgtspējīgu attīstību ([17]); ierosina apsvērt vismaz nesenos sasniegumus ES tirdzniecības politikas izpildes panākšanā, proti, spēju novērst partneru pieļautās neatbilstības, izmantojot vienpusējas sankcijas kā galējo līdzekli, piemēram, ieviešot tarifus vai kvotas konkrētiem produktiem vai savstarpēji apturot citas nolīguma daļas;

34. aicina Padomi un Komisiju TIA un lauksaimniecības sadaļās iekļaut noteikumus par dzīvnieku labturību, taisnīgu tirdzniecību un aprites ekonomiku; šajā sakarā uzsver galvenā tirdzniecības nolīgumu izpildes uzrauga lomu un prasa cieši sadarboties ar Eiropas Parlamenta Starptautiskās tirdzniecības komiteju TIA piespiedu izpildes uzraudzībā un kontrolē; aicina Komisiju izmantot nesenajā ekspertu grupas darbā gūto pieredzi, lai TIA sadaļās tiktu iekļauts ceļvedis ar konkrētām un pārbaudāmām saistībām;

35. pauž nožēlu par to, ka brūnajām precēm joprojām tiek piemērots preferenciāls režīms salīdzinājumā ar zaļajām precēm un ka tarifi un tirdzniecības šķēršļi kavē ilgtspējīgu tirdzniecību; uzsver, ka tarifu un tirdzniecības šķēršļu atcelšana zaļajām precēm un pakalpojumiem būtu jāizstrādā saskaņā ar PTO noteikumiem tā, lai veicinātu inovatīvu risinājumu izmantošanu, risinātu klimata krīzi un sekmētu zaļā kursa mērķu izpildi, kā arī IAM sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību visā pasaulē; prasa Komisijai izpētīt instrumentus šo izkropļojumu novēršanai un īstenot zaļajā kursā pausto apņemšanos, ieviešot to visos tirdzniecības politikas aspektos;

36. norāda, ka augstās sākotnējās izmaksas, kas var atmaksāties tikai laika gaitā, un zinātības un aprīkojuma trūkums pašlaik kavē vai palēnina jaunattīstības valstu zaļo un digitālo pārkārtošanos; prasa Komisijai izmantot visus tās rīcībā esošos tirdzniecības instrumentus un attīstības sadarbības politiku, lai palielinātu finansiālo atbalstu, tehnisko palīdzību, tehnoloģiju nodošanu, spēju veidošanu un digitalizāciju nolūkā dot iespējas jaunattīstības valstīm un nodrošināt tām ilgtspējīgu noturību, kā arī labāk veikt uzticamības pārbaudi piegādes ķēdē;

37. prasa ES uzņemties vadošu lomu daudzpusējā sistēmā, lai sadarbotos ar līdzīgi domājošām valstīm un tirdzniecības partneriem spēcīgas vides programmas īstenošanā, tostarp progresīvu disciplīnu izstrādē, lai tirdzniecības nolīgumos un PTO izbeigtu gan tirgu kropļojošas, gan videi kaitīgas subsīdijas, tostarp noteikumus par fosilā kurināmā subsīdijām, pamatojoties uz principu "nenodarīt būtisku kaitējumu";

38. uzsver, ka ir svarīgi sagatavot ilgtspējīgas ietekmes novērtējumus *ex ante*, starpposmā un *ex post*, ievērojot konkrētu grafiku un pēc iespējas ātrāk pievēršoties iespējamiem riskiem, kā arī, ja *ex post* novērtējumi norāda uz šādu nepieciešamību, pievērsties negatīvās ietekmes novēršanai; aicina Komisiju regulāri informēt Parlamentu par iesāktajiem un pabeigtajiem ilgtspējīgas ietekmes novērtējumiem; uzsver, ka ir jāizstrādā visaptverošs satvars ar konkrētiem mērķiem, lai tirdzniecības un investīciju nolīgumos veicinātu IAM, zaļo kursu un SDO programmu pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai; uzsver, ka jauni nolīgumi būtu jānoslēdz tikai tad, kad šie mērķi ir izpildīti, un ka spēkā esošie nolīgumi būtu attiecīgi jāpārskata;

39. uzsver, ka pārredzamībai, dialogam un labai saziņai ar pilsoņiem un ieinteresētajām personām ir būtiska nozīme, lai radītu atbalstu tirdzniecības politikai un izmantotu tās sniegtos ieguvumus; tāpēc atzinīgi vērtē vārteju *"Acces2Markets"* un Komisijas centienus veicināt šī instrumenta izmantošanu; uzstāj, ka ES politiskajos un tirdzniecības nolīgumos ir skaidri jādefinē pilsoniskās sabiedrības un vietējo konsultantu grupu (VKG) loma un pienākumi, ka to uzraudzības funkcijas varētu vēl vairāk paplašināt un ka finanšu palīdzība ir jāpapildina ar spēju veidošanas pasākumiem, lai tā varētu efektīvi darboties; uzsver ES delegāciju potenciālu atbalstīt trešo valstu VKG darbu un tirdzniecības nolīgumu uzraudzību un īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot MVU atbalstīšanai nolīgumu un tirdzniecības atvieglošanas pasākumu izmantošanā; pauž nožēlu par visaptverošas struktūras trūkumu šajā jomā;

40. uzsver, ka nepieciešama lielāka saskaņotība un pārredzamība ES tirdzniecības politikas uzraudzībā; uzsver, ka ir vajadzīgi saskaņoti, skaidri, izmērāmi un objektīvi kritēriji ES tirdzniecības politikai un ES pilsoņu iesaistei, labākam dialogam starp Komisiju un Parlamentu, lielākai politikas saskaņotībai un labākai visu tirdzniecības politikas aspektu pārbaudei; šai sakarā uzsver *ex ante*, starpposma un *ex post* ilgtspējīgas ietekmes novērtējumu lomu; aicina Komisiju visos tās

([17]) Nīderlandes un Francijas neoficiālais dokuments par tirdzniecību, sociālekonomisko ietekmi un ilgtspējīgu attīstību, kas pieejams vietnē "Nīderlande starptautiskajās organizācijās" (permanentrepresentations.nl).

priekšlikumu posmos sadarboties ar Parlamentu, sekot līdzi VKG priekšlikumiem, stiprināt pilsoniskās sabiedrības dialogu un intensīvāk sadarboties ar pilsonisko sabiedrību Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā (EESK); prasa Parlamentam strukturāli ieplānot regulāras apspriedes ar dažādām VKG;

Multilaterālisms un Eiropas ģeopolitiskā vieta pasaulē

41. aicina Komisiju noteikt konkrētas un specifiskas darbības un ceļvedi atvērtas stratēģiskās autonomijas koncepcijas īstenošanai, kā arī nodrošināt, ka tiek izvērtēti visi risinājumi; ar bažām konstatē, ka ģeopolitiskā konkurence un spriedze ir palielinājusies pēc Covid-19 uzliesmojuma;

42. atgādina par spēcīgas, diversificētas un noturīgas ES tirdzniecības politikas ģeopolitisko nozīmi; atgādina, ka ES augstais enerģētiskās atkarības līmenis ir problēma atvērtai stratēģiskajai autonomijai un liek mums paātrināt enerģētikas pārkārtošanu; uzsver, ka mūsu atvērtības pamatā vajadzētu būt ES ietekmei tirgū, vērtībām un sadarbības, taisnīguma, savstarpīguma un uz noteikumiem balstītas tirdzniecības principu ievērošanai;

43. stingri iesaka ES veidot jaunas un stiprināt esošās partnerības ar līdzīgi domājošiem partneriem; uzskata, ka plurilaterāli tirdzniecības nolīgumi ar ierobežotu partneru skaitu un koncentrēšanās uz stratēģiskiem jautājumiem sniedz labāku un konkrētāku ceļu atvērtas stratēģiskās autonomijas koncepcijas īstenošanai un piesaistītu atbalstu pilsoniskajā sabiedrībā;

44. tomēr uzsver, ka gadījumos, kad sadarbība nav iespējama, ES būtu jāīsteno savas intereses, izmantojot autonomus pasākumus, lai aizsargātu savas vērtības un apkarotu negodīgu tirdzniecības praksi saskaņā ar starptautiskajām tiesībām;

45. atzinīgi vērtē tirdzniecības politikas pārskatīšanā pausto atbalstu multilaterālismam un plašos priekšlikumus par nepieciešamo padziļināto PTO reformu visās jomās;

46. atzinīgi vērtē to, ka Komisija savā redzējumā par PTO reformu ir uzsvērusi ekonomikas atveseļošanu, ilgtspējīgu attīstību, negodīgas valsts subsīdijas un digitālo tirdzniecību, un mudina Komisiju pielikt visas pūles, lai īstenotu savu programmu, tostarp mērķus attiecībā uz dzimumu līdztiesību, cilvēktiesībām un darba standartiem;

47. usver, cik svarīgi ir nodrošināt ātru PTO saikni ar citām daudzpusējās sistēmas organizācijām, piemēram, PVO, panākt vienprātību Ženēvā, nodrošināt, ka starptautiskās organizācijas sadarbojas globālu problēmu risināšanā, un pabeigt sarunas par zivsaimniecības subsīdijām PTO 12. ministru konferencē;

48. uzsver PTO tirdzniecības un klimata iniciatīvas nozīmi un atkārtoti pauž atbalstu nolīgumam par vides precēm; šajā kontekstā atzinīgi vērtē PTO jaunās ģenerāldirektores pieeju un sagaida, ka Komisija aktīvi viņu atbalstīs, lai sniegtu jaunu stimulu organizācijai un tā varētu risināt problēmas, ar ko patlaban saskaras daudzpusējā tirdzniecības sistēma;

49. uzsver efektīvas strīdu izšķiršanas nozīmi, lai nodrošinātu daudzpusējas tirdzniecības sistēmas stabilitāti un paredzamību, kā arī uzsver, ka sadarbībā ar ASV jāatrisina pašreizējā situācija saistībā ar Apelācijas institūciju, lai atjaunotu tās darbību un tādējādi nodrošinātu tirdzniecību strīdu pienācīgu risināšanu; aicina Komisiju ierosināt tās izstrādātās PTO tirdzniecības un klimata iniciatīvas ietvaros attiecīgā gadījumā iekļaut speciālās zināšanas vides jomā strīdu izšķiršanas kontekstā;

50. uzsver, ka PTO sarunu funkcijas atdzīvināšanai būs svarīga loma jebkādā būtiskā organizācijas reformā; jo īpaši norāda, ka ir jānovērš konkurences izkropļojumi, ko rada rūpniecības subsīdijas un valsts uzņēmumi, jo īpaši Ķīnā, un aicina Komisiju iesniegt priekšlikumus, lai noteiktu un diferencētu subsīdiju kategorijas atkarībā no to devuma leģitīmo publisko mērķu sasniegšanā;

51. uzsver — lai atdzīvinātu PTO sarunu funkciju, ES jāsadarbojas ar līdzīgi domājušiem partneriem nolūkā rast kopīgu pamatu PTO reformai visplašākajā nozīmē; atkārtoti apliecina, ka, lai panāktu jēgpilnu progresu PTO reformas īstenošanā, jāpanāk plaša vienprātība un jāveido līdzīgi domājošu partneru koalīcijas; aicina Komisiju turpināt dalību daudzpusējās sarunās, kas ir solis daudzpusēju nolīgumu noslēgšanas virzienā; atbalsta Komisijas priekšlikumu uzsākt sarunas ar līdzīgi

domājošiem partneriem par daudzpusēju nolīgumu par konkurences neitralitāti; pauž pārliecību, ka ES vadošajai lomai un transatlantiskajai sadarbībai ir izšķiroša nozīme jēgpilnas PTO reformas sekmīgai īstenošanai;

52. prasa Komisijai aktīvi censties rast risinājumu neatbilstībai starp attīstības līmeni un saistību līmeni starptautiskajā tirdzniecības sistēmā; uzsver, ka īpaša vērība jāpievērš jaunattīstības valstīm un to īpašajām vajadzībām saistībā ar ekonomikas izaugsmi, ilgtspējīgu attīstību un PTO reformu;

53. uzskata, ka nākamajā PTO Ministru konferencē ir svarīgi pievērsties sankciju režīmam, lai nepieļautu, ka par dažu dalībvalstu starptautiskās tirdzniecības noteikumu pārkāpšanas sekām maksā nozares, kas nav atbildīgas par noteikumu neievērošanu;

54. atbalsta tirdzniecības politika pārskatīšanā pausto ierosinājumu, ka G20 būtu jāstiprina sadarbība un jākoordinē centieni virzībā uz oglekļneitralitāti un saistībā ar citiem zaļā kursa aspektiem; tomēr uzsver — lai šī pieeja būtu efektīva, dažām G20 valstīm būs jāpalielina savas emisiju samazināšanas saistības; aicina Komisiju izveidot efektīvu oglekļa ievedkorekcijas mehānismu;

55. atbalsta jauno un tālredzīgo transatlantisko programmu, kuras pamatā ir kopīgas intereses, vērtības un mērķi un kuras nolūks ir līdzsvarot ekonomiskās un tirdzniecības sadarbības attīstību Klusā okeāna reģionā, panākt jēgpilnu PTO reformu un rast kopīgus risinājumus kopīgām problēmām;

56. vienlaikus atzīst, ka dažās jomās intereses atšķiras; aicina gan Komisiju, gan ASV administrāciju cieši sadarboties jaunajā politiskajā kontekstā, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem nolūkā palielināt ES uzņēmumu piekļuvi tirgum, turpināt izskatīt nolīgumus par atbilstības novērtēšanu un rūpniecisko tarifu atcelšanu, vienoties par vērienīgiem sociālajiem, tehnoloģiskajiem un vides standartiem un balstīties uz savstarpēji gūto pieredzi, lai efektīvāk veicinātu šādus standartus pasaules mērogā;

57. mudina abas puses atrisināt divpusējos tirdzniecības strīdus, atbalsta *Airbus–Boeing* tarifu apturēšanu un mudina šim jautājumam atrast pastāvīgu risinājumu, lai varētu risināt jautājumu par digitālajiem nodokļiem; aicina ASV atcelt tarifus saskaņā ar 232. pantu tēraudam un alumīnijam;

58. prasa kopīgiem spēkiem panākt, lai tirdzniecības politikas centrā būtu strādājošie un uzņēmumi un varētu pārvarēt pandēmiju, paātrināt ekonomikas atveseļošanos un atvieglot vakcīnu un medicīnisko pirmās nepieciešamības preču tirdzniecību; atkārtoti norāda, ka mums būtu jāsadarbojas, lai panāktu jēgpilnu PTO reformu un atjaunotu efektīvi funkcionējošu Apelācijas institūciju; aicina abas puses ievērot PTO saistības saskaņā ar Nolīgumu par valsts iepirkumu (NVI) un rast kopīgus risinājumus kopīgām problēmām, tomēr uzsver, ka nepieciešamības gadījumā ES jārīkojas autonomi;

59. atbalsta kopīgo paziņojumu "Jauna ES un ASV programma globālām pārmaiņām" un prasa ātri izveidot jaunu ES un ASV Tirdzniecības un tehnoloģiju padomi; prasa ES un ASV cieši sadarboties jaunu un revolucionāru tehnoloģiju jomā, tostarp kopīgi noteikt eksporta un importa ierobežojumus autoritārām valstīm;

60. aicina Komisiju transatlantisko attiecību centrā izvirzīt tirdzniecību, klimatu un ar to saistītās reformas, vienlaikus norādot, ka jaunā ASV administrācija šajā jomā izvirza vērienīgus mērķus, kuru pamatā vajadzētu būt arī jaunām pieejām, piemēram, tādām, kas ieviestas ar ASV, Meksikas un Kanādas nolīgumu (*USMCA*);

61. apzinās, cik svarīgas ir ES tirdzniecības attiecības ar Ķīnu, kura 2020. gadā preču tirdzniecības ziņā kļuva par lielāko ES tirdzniecības partneri; pauž stingru pārliecību, ka ES un Ķīnas tirdzniecības attiecībām ir vajadzīga līdzsvarotāka un abpusēja pieeja; uzsver, ka ES un Ķīnas visaptverošā investīciju nolīguma (*CAI*) ratifikācijas process var sākties tikai tad, kad ES būs guvusi ievērojamus panākumus, izstrādājot piemērotus un efektīvus autonomos pasākumus, kas būtu jāizmanto centienos novērst tirgu kropļojošu praksi un aizstāvēt ES stratēģiskās intereses, tostarp ar piespiedu darbu ražotu produktu aizliegumu, uzlabotu tirdzniecības aizsardzības instrumentu kopumu un iedarbīgu sankciju mehānismu cilvēktiesību jomā;

62. uzsver, ka *CAI* ratificēšana ir neiedomājama plašākas ES un Ķīnas attiecību dinamikas kontekstā un pauž dziļu nožēlu par nepieņemamo Ķīnas attiecību saasināšanu, piemērojot sankcijas ievēlētiem Eiropas Parlamenta deputātiem un Eiropas struktūrām, jo tas vēl vairāk mazina uzticēšanos un kavē divpusējo sadarbību; uzsver, ka *CAI* ratifikācijas procesu nesāksies, kamēr nav atceltas Ķīnas sankcijas pret deputātiem un Parlamenta struktūrām;

63. uzsver, ka Parlaments rūpīgi pārbaudīs nolīgumu, tostarp tā noteikumus par ilgtspējīgu attīstību, un atgādina Komisijai, ka, aicināts apstiprināt investīciju nolīgumu, tas ņems vērā cilvēktiesību situāciju Ķīnā, tostarp Honkongā;

64. mudina Komisiju turpināt darbu pie investīciju nolīguma ar Taivānu, apliecinot apņemšanos jēgpilni iesaistīties tirdzniecības un investīciju attiecībās un veicot nepieciešamos pasākumus, lai līdz 2021. gada beigām veiktu ietekmes novērtējumu, sabiedrisko apspriešanu un darbības jomas izpēti; atkārtoti norāda, cik būtiska nozīme ir strukturālam divpusējam dialogam, tostarp par jautājumiem, kas saistīti ar multilaterālismu un PTO, tehnoloģijām un sabiedrības veselību, kā arī būtisku sadarbību saistībā ar kritiski svarīgām piegādēm, piemēram, pusvadītāju piegādēm;

65. atzinīgi vērtē tirdzniecības politikas pārskatīšanu attiecībā uz Āfriku un austrumu un dienvidu kaimiņreģioniem efektīvā, noturīgā un konstruktīvā veidā un prasa veikt konkrētus pasākumus, lai padziļinātu ES attiecības ar šiem partneriem, tostarp enerģētikas jomā;

66. atkārtoti uzsver, cik svarīga ir stratēģiska un ilgtspējīga partnerība ar Dienvidaustrumāziju un Indiju; šajā kontekstā aicina Komisiju turpināt sadarboties ar šo reģionu un proaktīvi veicināt noteikumos balstītas tirdzniecības attiecības visaptverošas un vērienīgas Indijas un Klusā okeāna reģiona stratēģijas izstrādei;

67. norāda, ka Covid-19 krīze ir uzsvērusi, cik svarīgi ir veidot ar Āfrikas kontinentu jaunu partnerību, kas veicina iekļaujošu un ilgtspējīgu politikas pieeju; šajā kontekstā uzsver, ka ir jārisina jautājums par parādu samazināšanu un parādu atcelšanu; uzsver, ka ES ir aktīvi jāatbalsta Āfrikas iekšējo vērtības ķēžu diversifikācija;

68. atzinīgi vērtē to, ka ir stājusies spēkā Āfrikas kontinentālā brīvās tirdzniecības zona (*AfCFTA*), kas ir instruments, ar kuru tiek aktīvi atbalstīta Āfrikas reģionālā, ekonomiskā un politiskā integrācija un uzlabota tās piekļuve globālajiem tirgiem;

69. uzsver to, cik svarīga ir ES apņemšanās veidot tirdzniecības attiecības ar Latīņameriku un Karību jūras reģionu, tostarp ar aizjūras zemēm un teritorijām; pauž bažas par Covid-19 ietekmi šajā reģionā, jo īpaši uz sievietēm;

70. prasa visām ES iestādēm kā vienu no prioritātēm saglabāt mūsu tirdzniecības un attīstības sadarbību un lielākas noturības pret pandēmijām un ārkārtas situācijām veselības jomā veidošanu; aicina Komisiju šajā nolūkā uzturēt strukturālu dialogu ar partneriem iepriekš minētajos reģionos;

o

o o

71. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.